

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 2 maart 1994 door de Voorzitter van de Vlaamse Raad verzocht hem van advies te dienen over een voorstel van decreet "houdende invoering van een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen" en over amendementen op dat voorstel - Stuk 179 (BZ 1992) - Nrs. 1 en 2, heeft op 12 januari 1995 het volgend advies gegeven :

Aan de Raad van State werden tegelijk een voorstel van decreet houdende invoering van een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen (Gedr. St., Vlaamse Raad, B.Z. 1992, nr. 179/1) en amendementen op dit voorstel (Gedr. St, Vlaamse Raad, B.Z. 1992, nr. 179/2) voor advies voorgelegd. Vandaar dat in het advies vooreerst de bepalingen van het voorstel en vervolgens deze van de amendementen zullen worden besproken.

I. VOORSTEL VAN DECREET.

1. Om de ondervertegenwoordiging van vrouwen in adviesorganen tegen te gaan, wordt in artikel 3 van het voorstel van decreet als regel vooropgesteld dat ten hoogste twee derde van de leden van een adviesorgaan van hetzelfde geslacht mag zijn. De bedoeling van de stellers is voor Vlaanderen een regeling uit te werken welke gelijkaardig is aan die welke op federaal niveau werd tot stand gebracht bij de wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid. Toch is er een verschil tussen de twee regelingen. De verplichting van de evenwichtige vertegenwoordiging wordt in de federale regeling beperkt tot de voordracht van de leden van de adviesorganen, terwijl zij in de voorgestelde regeling duidelijk van toepassing wordt gemaakt op de aanstelling van de leden.

2.1. Luidens artikel 2 worden onder adviesorganen verstaan "alle raden, commissies, comités, werkgroepen of andere organen, ongeacht de benaming ervan, met uitzondering

.../...

van die welke op basis van statutaire bepalingen, bij decreet of bij beslissing van de Vlaamse Executieve, van één of meer leden van de Vlaamse Executieve of van hun departementen of diensten worden opgericht".

Die definitie is evenwel onvolledig en op sommige punten ook onduidelijk.

2.2. Zij is onvolledig in zover twee essentiële elementen ter verduidelijking van het toepassingsgebied van de regeling ontbreken. In tegenstelling met wat in de toelichting is vermeld, wordt in de voorgestelde omschrijving immers niet vermeld vooreerst dat het gaat om organen die advies verlenen, vervolgens dat die organen de Vlaamse regering, de individuele ministers en de ministeriële departementen of diensten van de Vlaamse regering van advies moeten dienen.

Daarnaast blijven een aantal andere punten eveneens onopgelost. Zo wordt in het voorstel niet omschreven wat moet worden verstaan onder "advies"; er blijkt niet of als adviesorganen alleen worden beschouwd die organen welke uitsluitend of hoofdzakelijk advies geven met uitsluiting van die organen welke slechts in bijkomende orde advies verlenen.

2.3. De definitie is onduidelijk inzonderheid wat de formulering van de uitzondering betreft.

2.3.1. Die uitzondering is vooreerst zo algemeen gesteld dat zij de in artikel 3 beoogde verplichting volledig

.../...

uitholt. Daargelaten de vraag of adviesorganen kunnen worden opgericht door een ministerieel departement of een dienst, welke in principe niet over een beslissingsbevoegdheid beschikken, worden adviesorganen immers enkel bij decreet, bij besluit van de Vlaamse regering en binnen de perken van de door de regering toegestane delegaties, bij besluit van een minister opgericht (1). Het uitsluiten van alle organen die bij decreet of bij besluit van de Vlaamse regering of van een Vlaamse minister zijn opgericht, heeft dan ook tot gevolg dat er geen ruimte meer overblijft voor de toepassing van de voorgestelde regeling.

2.3.2. Met betrekking tot die uitzondering moet bovendien worden opgemerkt dat in de toelichting wordt gesteld dat zich een bijzonder probleem voordoet in verband met commissies die binnen de administratie op basis van statutaire bepalingen zijn opgericht, voor welke de regeling slechts als aanbeveling geldt. Wellicht doelen de auteurs van het voorstel daarmee op het feit dat de decreetgever zich niet mag begeven op een terrein voorbehouden aan de Vlaamse regering, zoals dat van de organisatie van de diensten en het statuut van het personeel (artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

(1) Statutaire bepalingen dienen in principe te worden vastgesteld door de Vlaamse regering. Organen opgericht bij statutaire bepalingen moeten dus worden gelijkgesteld met organen opgericht bij besluit van de Vlaamse regering.

2.3.3. De voornoemde bezwaren zouden kunnen worden opgevangen door in een eerste lid van artikel 2 het toepassingsgebied van de regeling op algemene wijze te omschrijven en te bepalen wat moet worden verstaan onder adviesorganen van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaamse Gewest en, vervolgens, in een tweede lid van hetzelfde artikel, naar het voorbeeld van artikel 3 van de wet van 20 juli 1990, aan de Vlaamse regering de bevoegdheid te verlenen om adviesorganen van het toepassingsgebied van het decreet uit te sluiten, bijvoorbeeld om functionele redenen of om redenen die verband houden met de bijzondere aard van het orgaan.

3. In artikel 1 moet de verwijzing naar de artikelen 59bis en 107quater van de Grondwet worden aangepast aan de nummering van die bepalingen in de gecoördineerde Grondwet van 17 februari 1994.

4. Onverminderd de sub 2 gemaakte opmerking, moeten in artikel 2 de woorden "de Vlaamse Executieve" telkens worden vervangen door "de Vlaamse regering".

5. Overeenkomstig artikel 4 wordt aan de reeds opgerichte adviesorganen een termijn van één jaar verleend om hun samenstelling aan te passen aan de voorgestelde regeling. Het ligt voor de hand dat die verplichting enkel kan worden opgelegd aan de overheid die instaat voor de samenstelling van het adviesorgaan en derhalve beslist over de

.../...

aanstelling van de leden. Het artikel moet derhalve in die zin worden geredigeerd.

II. AMENDEMENTEN.

1. Alhoewel het geamendeerde artikel 2 duidelijker is geformuleerd, ontbreekt ook hier in de definitie van het begrip "adviesorganen" de vermelding van het element "advies" en dient derhalve te worden verwezen naar de opmerkingen welke hiervoor onder punt 2.2. zijn gemaakt met betrekking tot de omschrijving van het begrip "advies" en de afbakening van het toepassingsgebied van de regeling. Tevens zal ook in de amendementen telkens van "de Vlaamse regering" in plaats van "de Vlaamse Executieve" moeten worden gesproken.

2. Met betrekking tot artikel 3bis, tweede lid, mag er worden aan herinnerd dat de Vlaamse regering onderworpen is aan de politieke controle van de Vlaamse Raad. De toevoeging in het tweede lid van de zin "waardoor de naleving van dit decreet onderworpen is aan de controlebevoegdheid van de Vlaamse Raad" voegt hieraan niets toe en dient bijgevolg te worden geschrapt.

De kamer was samengesteld uit

Mevrouw	: S. VANDERHAEGEN,	kamervoorzitter,
de Heren	: M. VAN DAMME,	staatsraden,
	D. ALBRECHT,	
	G. SCHRANS,	assessoren van de
	E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	: A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. BAERT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

S. VANDERHAEGEN.